

تأسیس
دفتر وکالت

و
مسئولیت وکیل

خلاصه سخنرانی

در

جلسه عمومی کارآموزان وکالت

تالار اجتماعات کاخ داد گستری

۱۱ صبح، پنجشنبه ۴۸/۱/۲۸

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دکتر جعفر بوشهری

وکیل داد گستری

مقدمه

خاطر آقایان بخوبی مستحضر است که وکالت حرفه ایست بیش
از همه حرفه های دیگر اجتماعی، و متضمن سروکار داشتن با سه عامل که
هر سه متغیر و مملو از پیچ و خم و ابهام است: جامعه، قاضی، قانون.

جامعه

مردمی که باو کیل ارتباط پیدامی کنند، از دسته و طبقه بخصوصی نیستند؛ از مردمان بسیار شریف و فاضل تا افسراد رذل و اوباش و شقی ارباب رجوع و کیل می باشند. دفتر و کیل ملجا و پناهگاه همه است. در چهارچوبه شغل و فن و کالت و کیل نه جذبه و کشش فوق العاده ای به اشخاص شریف خواهد داشت و نه تعصبی بر ضد اشقیاء و بدکاران.

قاضی

سوابق و تحصیلات و طرز تفکر، شادیهها و غمهای قاضی، تأثیرانی که ضمیر قاضی از جهان و زندگانی دیده است، همگی احساس مخصوصی در او پدید می آورد که کلیه اختلافات و دعاوی مطروح در محضر او مالا با همان احساس سنجیده می شود. یکی از دادرسان معروف آمریکا کاردوزو (۱) می گوید ما قضات کوشش می کنیم، حقایق را آنگونه که هستند، به بینیم؛ معذالک هرگز آنها را جز با چشمان خود نخواهیم دید.

قانون

تطبیق تخلف افراد با قانون و وظیفه قاضی است. لیکن هیچ مجموعه ای از قوانین در هیچیک از کشورهای جهان نمی توان یافت که کلیه اعمال آدمی را با همه صور مختلف و گوناگون آن پیش بینی نموده باشد. بنابراین حکم پاره ای افعال که در قوانین صراحة پیش بینی گردیده، مورد رای دادگاه قرار می گیرد. ولی بقیه منازعاتی که حکم قانونی برای آنها وجود ندارد، قاضی از روی مفاد و مؤدای قانون استنباط و استنتاج می کند و در همینجا است که روح قاضی با روح قانون درهم می آمیزند.

در چنین شرایط شاق و مبهم و همراه با موانع و مشکلات است که همکار جدید ما در دفتر کار خودمانند ناخدای کشتی کار خود را شروع می کند. تأسیس و اداره و تنظیم امور دفتر و برخورد با ارباب رجوع محتاج رعایت

1) Cordozo .

اصول وقواعد و موازینی است که بطور اجمال در این مهلت کم که در اختیار ما هست ، از آنها بحث خواهیم کرد.

شروع کار

اگر تصور شود که يك تابلوی عریض و طویل و يك دفتر کار بامبل و اطاقهای متعدد، حتی در بهترین نقطه شهر يك شروع درخشان است، علاوه بر اینکه صرف چنان بودجهای برای همه کس میسر نیست، نتیجه مطلوب هم از آن بدست نمی آید. ولذا باید از جای دیگر شروع کرد. از خویشان و آشنایان و دوستان شروع کنید. حتی از همشاگردیهای سابق و هر کس که بنحوی از آنها نام و مشخصات او را می شناسید و با شما تماس داشته است. در هر وضع مالی و در هر مقام و رتبه و شغلی و یا هر سابقه ای که دارند، نام و نشانی کلیه آنان را در فهرستی بنویسید. اشخاص عادی می توانند حداقل نام صد تن را بنویسند و گاهی چند برابر رقم مزبور خواهد شد.

برای هر يك از اشخاص مزبور کارتی که نام و مشخصات شما و آدرس و ساعات کار دفتر روی آن قید گردیده است ، ارسال دارید و در انتظار پاسخ و عکس العمل آنان باشید. این انتظار نباید در خانه یا گردشگاه یا باشگاه یا جای دیگر باشد ، بلکه در دفتر کار و در همان ساعاتی که تعیین شده است. اولین مراجعتهای که به شما می شود، ممکنست وصول مال- الاجاره یا تخلیه عین مستأجره یا وصول چك یا سفته یا مطالبه خسارات ناشی از تصادف اتومبیل یا تقاضای طلاق و از این قبیل باشد. و همین دعوی است که بزرگترین فرصت را برای وکیل به همراه می آورد. ماهیت دعوی و همچنین مبلغ حق الوکاله آن بهیچوجه حایز اهمیت نیست. آنچه فوق العاده مهم است ، اینکه وکیل دعوی را با آنچنان دقت و علاقه و سرعت و مهارتی انجام دهد که موجب اعجاب موکل شود. همین موکل

باز مراجعه می‌کند و دیگران راهم با خود می‌آورد و همین راه تنها طریق مطمئن جلب موکل است .

رفتار وکیل

برای اشخاص عادی که با قوانین و محاکمه سروکاری نداشته‌اند، دعوی و مسئله حقوق واقعه ایست که سالها در خاطرشان باقی می‌ماند. وضع ظاهر دفتر و برخورد وکیل با وی و سئوالاتی که وکیل از وی می‌کند؛ مدت‌ها بخاطر وی خواهد ماند . هر گاه در جلسه محاکمه شرکت کند، جزئیات آنرا بذهنش می‌سپارد و از یاد نمی‌برد. این گونه امور بحکم اینست که هر روز برای وکیل تکرار می‌شود، سرعت از خاطرش می‌رود ولیکن برای موکل که این گونه وقایع ندرتا تکرار می‌گردد، يك خاطره همیشه‌گی بوجود می‌آورد؛ باین بیان جریان دعوا و تکرار آن برای خویشان و دوستان در ذهن موکل بیشتر متمرکز می‌شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی